

BELCOHORT+

Bestaande gezondheidsgegevens samenbrengen voor de opbouw van een Belgisch bevolkingscohort om de interactie tussen gezondheid, milieu en maatschappij te bestuderen

DUUR
01/02/2023 – 01/05/2026

BUDGET
€ 497 965

PROJECT BESCHRIJVING

Bevolkingscohorten verschaffen inzicht in de ontwikkeling van ziekten en gezondheidsproblemen door de relatie tussen blootstelling en uitkomsten via longitudinaal onderzoek in te schatten. Verder verschaffen zij nieuwe informatie over het effect van belangrijke gezondheidsdeterminanten in een veranderende context en bieden zij een solide basis voor gericht beleid, beleidsopvolging en evaluatie van de gezondheids- en sociale structuren.

Om inzicht te krijgen in de determinanten van veel voorkomende levensbedreigende en invaliderende aandoeningen zijn in verschillende landen grote nationale bevolkingscohorten opgezet. In België is conceptueel werk verricht voor het opzetten van een grote cohort via het BELCOHORT-project, dat gefinancierd werd door Sciensano, en waarin trajecten werden uitgestippeld voor de implementatie van een dergelijke cohort in een Belgische context.

BELCOHORT+ wil een nieuwe stap zetten om dit initiatief in België te verwezenlijken door uitgaande van bestaande databanken, expertise en instrumenten die beschikbaar zijn in Sciensano effectief een bevolkingscohort op te zetten die zal worden verrijkt met nieuwe proefpersonen uit het Nationaal Register. Deze infrastructuur zal dienen als een pilot datacollectie voor een veel grotere bevolkingscohort in de toekomst. Naast de verzameling van nieuwe enquêtegegevens worden ook een individuele koppeling met informatie uit de kruispuntbank van de sociale zekerheid en geospatiale koppelingen met gegevens over de sociale, fysieke en voedselomgeving gepland. Tot slot zal worden nagegaan of objectieve gezondheidsinformatie kan worden toegevoegd en biologische stalen kunnen worden verzameld.

De specifieke doelstellingen van het project zijn:

- Inzichten genereren die helpen bij methodologische keuzes die gemaakt moeten worden bij het ontwikkelen van een grote bevolkingscohort in België
- Een proof-of-concept leveren over hoe bestaande gegevensverzamelingen op bevolkingsniveau, nieuwe gegevensverzamelingen en administratieve en omgevingsgegevens kunnen worden gevaloriseerd bij het opzetten van een bevolkingscohort
- Nagaan hoe gegevens van het cohort kunnen worden geleverd aan onderzoeksgroepen buiten Sciensano
- Een use case uitwerken die de meerwaarde aantoont van een longitudinale en multidisciplinaire gegevensverzameling voor het beantwoorden van beleidsrelevante vragen op het gebied van gezondheid en maatschappij, zoals de relatie tussen de geestelijke gezondheid van de bevolking en arbeidsmarktuitkomsten
- Ontwikkelen van een roadmap voor de verdere ontwikkeling van een grote bevolkingscohort in België.

BELCOHORT+

Een eerste stap in de uitvoering van het project is het harmoniseren van de bronbestanden. Volgende stappen zijn het opnieuw uitnodigen van de mensen uit de historische gegevensbronnen, de werving van nieuwe deelnemers uit het Nationaal Register, de organisatie van twee nieuwe gegevensverzamelingen en de implementatie van individuele en geospatiale koppelingen. De geïntegreerde gegevens zullen worden gebruikt om aan te tonen hoe longitudinale gegevens over de arbeidsmarktsituatie en de geestelijke gezondheid van de bevolking kunnen worden gebruikt om onderzoeksvragen te bestuderen over zowel sociale causatie (effect van transities in arbeidsmarktuitskomsten op de geestelijke gezondheid en het welzijn) als sociale selectie (effect van veranderingen in de geestelijke gezondheidstoestand op arbeidsmarktuitskomsten). Ten slotte zal het project zich richten op de toekomst en in samenwerking met alle belanghebbenden een stappenplan ontwikkelen voor de ontwikkeling van een toekomstig bevolkingscohort in België.

Via BELCOHORT+ zal waardevolle methodologische ervaring worden opgedaan om een grote bevolkingscohort in België op te zetten. Het project zal barrières en opportuniteiten aantonen voor het gebruik van administratieve databanken en milieugegevens in bevolkingsonderzoeken. Een groot aantal belanghebbenden, zowel academische onderzoekers uit heel België die behoren tot verschillende disciplines als deskundigen die betrokken zijn bij het gezondheidsbeleid, de gezondheidsplanning en het beheer van gezondheidszorggegevens, zullen bij het te ontwikkelen stappenplan betrokken worden. Dit zal zorgen voor een grote zichtbaarheid van het project, vooral bij de belangrijkste doelgroep: beleidsmakers, onderzoekers en professionals die betrokken zijn bij gezondheidsplanning en het beheer van gezondheidsgegevens. Het stappenplan zal actief worden verspreid onder de mensen die hebben deelgenomen, maar ook onder andere belanghebbenden.

De projectresultaten die zullen worden aangeleverd omvatten het tot stand brengen van een gegevensinfrastructuur met procedures voor gegevenstoegang en methodologische richtlijnen voor gegevensgebruik, wetenschappelijke resultaten met betrekking tot de ontwikkelde use case en een gedetailleerd stappenplan voor verdere actie om grote populatiecohorten te verwezenlijken in België. Het online projectportaal zal een belangrijk instrument zijn voor de valorisatie van de resultaten van het project. De resultaten van het project zullen ook worden gevaloriseerd via presentaties op wetenschappelijke congressen en wetenschappelijke publicaties.

CONTACT INFORMATIE

Coördinator

Dr. Johan Van der Heyden
Sciensano,
Epidemiologie en volksgezondheid
johan.vanderheyden@sciensano.be

LINKS

<https://www.sciensano.be/nl/projecten/bestaande-gezondheidsgegevens-samenbrengen-voor-de-opbouw-van-een-belgisch-bevolkingscohort-om-de>